

תלמוד בבלי מסכת ברכות דף י עמוד ב

אמר רבי חנן אפילו בעל החלומות אומר לו לאדם למחר הוא מת אל ימנע עצמו מן הרחמים שנאמר (קהלת ה') כי ברב חלומות והבלים ודברים הרבה כי את האלהים ירא מיד (ישעיהו ל"ח) ויסב חזקיהו פניו אל הקיר ויתפלל אל ה' מאי קיר אמר רבי שמעון בן לקיש מקירות לבו שנאמר (ירמיהו ד') מעי מעי אוחילה קירות לבי וגו' רבי לוי אמר על עסקי הקיר אמר לפניו רבונו של עולם ומה שונמית שלא עשתה אלא קיר אחת קטנה החיית את בנה אבי אבא שחפה את ההיכל שלמה. כולו בכסף וזהב על אחת כמה וכמה (ישעיהו ל"ח) זכר נא את אשר התהלכתי לפניך באמת ובלב שלם והטוב בעיניך עשיתי מאי והטוב בעיניך עשיתי אמר רב יהודה אמר רב שסמך גאולה לתפלה רבי לוי אמר שגגו ספר רפואות כדי שינקשו רחמים.

תנו רבנן ששה דברים עשה חזקיהו המלך על שלשה הודו לו ועל שלשה לא הודו לו על שלשה הודו לו גנו ספר רפואות והודו לו כתת נחש הנחשת והודו לו גירר עצמות אביו לפי שהיה רשע - זוהו, ולא נהג זו כבוד נקצורו להוציאו כהוגן צמטות זהב וכסף. על מטה של חבלים והודו לו ועל שלשה לא הודו לו סתם מי גיחון מי שלום, דדברי הימים (ב' לב), ולמה - כדי שלא יצאו מלכי אשור וימנעו מים לשמות, ולא זהו גיחון הנהר הגדול, דהוא לאו צאריך ישראל הוא, אלא מעין קטן הוא, סמוך לירושלים, שנאמר והורדתם אותו אל גיחון (מלכים א' א') ומתרגמינן: ותחתון יתיה לשילומא. ולא הודו לו קצין דלתות היכל ושגרם למלך אשור ולא הודו לו עבר ניסן בניסן קא סלקא דעתך: משנתקדש החדש לשם ניסן נמלך לעצור את השנה ועשאו אדר, כמו שנאמר דדברי הימים (ב' ל') ויועץ המלך (חזקיהו) לעשות הפסח בחדש השני. ולא הודו לו ומי לית ליה לחזקיהו (שמות י"ב) החדש הזה לכם ראש חדשים זה ניסן ואין אחר ניסן אלא טעה בדשמואל דאמר שמואל אין מעברין את השנה ביום שלשים של אדר ואף על פי שלא נתקדש החדש, שעדיין לא צאו עדים. הואיל וראוי לקובעו ניסן סבר הואיל וראוי לא אמרינן

אמר רבי יוחנן משום רבי יוסי בן זמרא כל התולה בזכות עצמו שאומר צתפלתו: עשה לי צדקות, כגון חזקיהו שאמר זכר נא את אשר התהלכתי לפניך וגו'. תולין לו בזכות אחרים וכל התולה בזכות אחרים תולין לו בזכות עצמו משה תלה בזכות אחרים שנאמר (שמות ל"ב) זכר לאברהם ליצחק ולישראל עבדיך תלו לו בזכות עצמו שנאמר (תהלים ק"ו) ויאמר להשמידם לולי משה בחירי עמד בפרץ לפניו להשיב חמתו מהשחית חזקיהו תלה בזכות עצמו דכתיב (ישעיהו ל"ח) זכר נא את אשר התהלכתי לפניך תלו לו בזכות

אחרים שנאמר (מלכים ב' י"ט) וגנתי אל העיר הזאת להושיעה למעני ולמען דוד עבדי והיינו דרבי יהושע בן לוי דאמר רבי יהושע בן לוי מאי דכתיב (ישעיהו ל"ח) הנה לשלום מר לי מר אפילו בשעה ששיגר לו הקדוש ברוך הוא שלום מר הוא לו

(מלכים ב' ד') נעשה נא עליית קיר קטנה רב ושמואל חד אמר עלייה פרועה מגולה, שניטלה מקרה שלה. היתה וקירות וחד אמר אכסדרה גדולה היתה וחלקה לשנים בשלמא למאן דאמר אכסדרה היינו דכתיב קיר אלא למאן דאמר עלייה מאי קיר שקירות בשלמא למאן דאמר עלייה היינו דכתיב עליית אלא למאן דאמר אכסדרה מאי עליית מעולה שבבתים ונשים לו שם מטה ושלחן וכסא ומנורה אמר אביי ואיתימא רבי יצחק הרוצה להנות משל אחרים. יהנה ואין חסור דצד. כאלישע כמו שמנינו צאלישע שנהנה. ושאינו רוצה להנות אל יהנה ואין דצד לא משום גסות רוח ולא משום שגרה. כשמואל הרמתי כמו שמנינו צשמואל הרמתי, שלא רצה להנות. שנאמר (שמואל א' ז') ותשובתו הרמתה כי שם ביתו לעיל מיניה כתיב והיה מדי שנה בשנה וסצצ צית אל והמנפה ושפט את ישראל וסמין ליה ותשוצמו הרמתה כי שם ציתו, וכי איני יודע ששם ציתו, אלא אכולהו מקומות דקרא דלעיל מיניה קא, שכל מקום שהיה הולך שם היה נושא כל כלי תשמישי צית עמו ואכל חנייתו, שלא להנות מן אחרים. ואמר רבי יוחנן שכל מקום שהלך שם ביתו עמו (מלכים ב' ד') ותאמר אל אישה הנה נא ידעתי כי איש אלהים קדוש הוא אמר רבי יוסי ברבי חנינא מכאן שהאשה מכרת באורחין יותר מן האיש קדוש הוא מנא ידעה רב ושמואל חד אמר שלא ראתה זבוב עובר על שלחנו וחד אמר סדין של פשתן הציעה על מטתו ולא ראתה קרי עליו קדוש הוא אמר רבי יוסי ברבי חנינא הוא קדוש ומשרתו אינו קדוש (שנאמר) (מלכים ב' ד') ויגש גיחזי להדפה אמר רבי יוסי ברבי חנינא שאחזה בהוד יפיה דדליה. עובר עלינו תמיד אמר רבי יוסי ברבי חנינא משום רבי אליעזר בן יעקב כל המארח תלמיד חכם בתוך ביתו ומהנהו מנכסיו מעלה עליו הכתוב כאילו מקריב תמידין

ואמר רבי יוסי ברבי חנינא משום רבי אליעזר בן יעקב אל יעמוד דכתיב וצקומך. אדם במקום גבוה ויתפלל אלא במקום נמוך ויתפלל שנאמר (תהלים ק"ל) ממעמקים קראתיך ה' תניא נמי הכי לא יעמוד אדם לא על גבי כסא ולא על גבי שרפרף ולא במקום גבוה ויתפלל אלא במקום נמוך ויתפלל לפי שאין גבהות לפני המקום שנאמר ממעמקים קראתיך ה' וכתיב (תהלים ק"ב) תפלה לעני דרך עניות. כי יעטף ואמר רבי יוסי ברבי חנינא משום רבי אליעזר בן יעקב המתפלל צריך שיכוין את רגליו זו אל זו. שנאמר

(יחזקאל א') ורגליהם רגל ישרה נראין כרגל אחד. (אמר רבי יצחק אמר רבי יוחנן) ואמר רבי יוסי ברבי חנינא משום רבי אליעזר בן יעקב מאי דכתיב (ויקרא י"ט) לא תאכלו על הדם לא תאכלו קודם שתתפללו על דמכם (איכא דאמרי) אמר רבי יצחק אמר רבי יוחנן אמר רבי יוסי ברבי חנינא משום רבי אליעזר בן יעקב כל האוכל ושותה ואחר כך מתפלל עליו הכתוב אומר (מלכים א' י"ד) ואתי השלכת אחרי גוך אל תקרי גוך אלא גאיך אמר הקדוש ברוך הוא לאחר שנתגאה זה קבל עליו מלכות שמים

רבי יהושע אומר עד שלש שעות אמר רב יהודה אמר שמואל הלכה ברבי יהושע הקורא מכאן ואילך לא הפסיד שהרי הוא כאלם שקורא אחת מכל הפרשיות שנמורה, ואף - על - פי שלא ילא ידי קריאת שמע - יש לו קצול שכן כעוסק נמורה. אמר רב חסדא אמר מר עוקבא ובלבד שלא יאמר יוצר אור מיתיבי הקורא מכאן ואילך לא הפסיד כאדם שהוא קורא בתורה אבל מברך הוא שנים לפניו ואחת לאחריה תיובתא דרב חסדא תיובתא איכא דאמרי אמר רב חסדא אמר מר עוקבא מאי לא הפסיד שלא הפסיד ברכות תניא נמי הכי הקורא מכאן ואילך לא הפסיד כאדם שקורא בתורה אבל מברך הוא שנים לפניו ואחת לאחריה אמר רבי מני גדול הקורא קריאת שמע בעונתה יותר מהעוסק בתורה מדקתני הקורא מכאן ואילך לא הפסיד כאדם הקורא בתורה מכלל דקורא בעונתה עדיף

משנה בית שמאי אומרים בערב כל אדם יטה על דו. ויקרא ובבקר יעמוד שנאמר ובשכבך דרך שכינה. ובקומך ובית הלל אומרים כל אדם קורא בדרכו או נקימה, או נשינה, או נשינה, או מהלך. שנאמר ובלכתך בדרך אם כן למה נאמר (דברים ו') ובשכבך ובקומך בשעה שבני אדם שוכבים ובשעה שבני אדם עומדים אמר רבי מרפון אני הייתי בא בדרך והטתי לקרות בדברי בית שמאי וסכנתי בעצמי מפני הלסטים אמרו לו כדי היית לחוב בעצמך שעברת על דברי בית הלל

רשי שלא שולב

והרצתה שלא להנות משל אחרים.